

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2130/2024
06.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Звездан Пешић адвокат из ..., против туженог „Activ Contract Services“ д.о.о. Лесковац, са седиштем у Лесковцу, чији је пуномоћник Бранко М. Антић адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3581/2023 од 26.10.2023. године, у седници одржаној дана 06.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3581/2023 од 26.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 131/22 од 22.06.2023. године, ставом првим изреке, утврђено је да је решење о отказу уговора о раду од 21.02.2022. године незаконито и као такво се поништава, те нема никакву правну снагу, што је тужени дужан да призна. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилу врати на рад у року од 15 дана по правноснажности пресуде. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба тужиле којом је тражила да је тужени врати на радно место које одговара њеним стручним и радним способностима. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужилу на име трошкова парничног поступка исплати 171.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3581/2023 од 26.10.2023. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу П1 131/22 од 22.06.2023. године у ставу првом, другом и четвртм изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због свих законом прописаних разлога.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог на радном месту Радни однос је засновала закључењем уговора о раду, прво на одређено, а затим и на неодређено време. Процес рада код туженог се одвијао у континуитету, а тужила је зависно од организације посла била ангажована по сменама. У спорном периоду везано за радну седмицу, тужила је радила у првој смени, а 29.01.2022. године је била субота. Због потребе процеса и организације рада тужени је донео обавештење да ће 29.01.2022. године бити радни дан. Пре тога је тим лидер на тужилиној линији сваког од радника усмено обавестио да ће овај дан бити радни дан, а 28.01.2022. године сваког радника усмено питао да ли је у могућности да буде радно ангажован у суботу и рекао да свако од радника, ко није у могућности да ради напише изјаву и наведе разлоге за то. Тужила је написала изјаву у којој је навела да није у могућности да дође да ради наведеног дана и није радила 29.01.2022. године, док је наредног радног дана и надаље редовно радила, све до добијања решења о отказу уговора о раду. Решењем од 21.02.2022. године тужили је отказан уговор о раду јер за 29.01.2022. године није доставила потврду о привременој спречености за рад, нити другу документацију којом би оправдала своје одсуство, чиме је учинила непоштовање радне дисциплине из члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду и члана 53. став 3. тачка 1. и 7. Правилника о раду туженог. Пре доношења решења, тужени је тужили доставио упозорење. Тужила сматра да јој је радни однос незаконито престао, јер је обавестила послодавца да не може да ради тог дана, а у питању је била радна субота и прекоремени рад, те сматра да није неоправдано одсуствовала са рада. Тужени сматра да је тужилин изостанак био неоправдан и да тужила није имала одобрење за одсуство од стране надређеног, као и да је у свему испоштовао поступак отказивања уговора о раду и решење о отказу формално-правно садржи све што је потребно за његову законитост.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је основан тужбени захтев тужиле за утврђење да је решење о отказу уговора о раду незаконито и да се као такво поништи, као и да се обавезе тужени да је врати на рад, док је захтев којим је тражила да се тужени обавезе да је врати на радно место које одговара њеним стручним и радним способностима, недозвољен.

По оцени другостепеног суда, отказни разлог из одредбе члана 53. став 3. Правилника о раду туженог и одредбе члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду припада разлозима понашања и за овај отказни разлог је довољно да се запослени понаша супротно захтевима послодавца из било ког акта послодавца, затим да се понашањем запосленог нарушава радна дисциплина и да такво понашање прати свест о недисциплини. У конкретном случају, тужила је, након питања претпостављеног тим-лидера да ли постоји неко ко не може бити радно ангажован у суботу 29.01.2022. године и да свако ко није у могућности напише изјаву и наведе разлоге за то, доставила писану изјаву у којој је навела да не може да буде радно ангажована и навела разлоге због којих не може доћи на посао. Како је тужила доставила изјаву са оправдањем, то она није била свесна да крши радну дисциплину недоласком на посао тог дана. Будући да је свест о недисциплини код запосленог потребна за утврђење одговорности због исказаног понашања и утврђења да ли је дошло до кршења радне дисциплине и до испуњености услова за отказ уговора о раду, у конкретном случају је свест о недисциплини код тужиле изостала, због чега другостепени суд налази да је правилан закључак првостепеног суда да је решење којим је тужили отказан уговор о раду незаконито.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право приликом одлучивања о законитости оспореног решења о престанку радног односа тужиље код туженог, као и обавези туженог да тужиљу врати на рад.

Одредбом члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/2014), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину и то ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Одредбом члана 53. став 3. Правилника о раду туженог, прописано је да послодавац може раскинути радни однос у складу са Законом о раду, по основу непоштовања радне дисциплине од стране запосленог предвиђене законом, овим Правилником о раду, другим актом послодавца и уговором о раду, која непоштовања радне дисциплине обухватају неоправдано кашњење на рад или неоправдано одсуство са посла или неовлашћено напуштање радног места током радног времена (тачка 1), необавештење послодавца о оправданом одсуству са рада у року од 3 дана од наступања привремене спречености за рад (тачка 7).

За наведени отказни разлог који припада разлозима понашања, довољно је да се запослени понаша супротно законима послодавца из било ког акта послодавца, да се понашањем запосленог нарушава радна дисциплина и да такво понашање прати свест о недисциплини.

Неосновано ревизија указује да је другостепени суд погрешно тумачио члан 179. став 3. тачка 8. Закона о раду, јер прихвата да се у понашању тужиље проналазе елементи нарушавања радне дисциплине, а затим закључује да такво понашање није довољно за отказ уговора о раду.

Правилно нижестепени суд закључује да је неопходно да код запосленог постоји свест о недисциплини за утврђење одговорности због исказаног понашања и утврђење да ли је дошло до кршења радне дисциплине и до испуњености услова за отказ уговора о раду, а да је у конкретном случају свест о недисциплини код тужиље изостала. Код утврђене чињенице да је тужиља доставила писану изјаву у којој је навела да не може да буде радно ангажована и навела разлоге због којих не може доћи на посао у суботу 29.01.2022. године, правилно закључују нижестепени судови да је тужиља разумно мислила да је оправдала изостанак и није имала свест о кршењу радне дисциплине, те стога није био испуњен законски разлог за отказ уговора о раду због непоштовања радне дисциплине.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**